

Panelový dům se zbavil tepelného čerpadla a vrátil se zpět k teplárně

Po jedenácti letech, kdy využívali k výrobě tepla a ohřevu teplé vody vlastní tepelné čerpadlo, se Společenství vlastníků bytového domu Milady Horákové 18, v němž je 24 bytů, rozhodlo zařízení demontovat a opět se připojit na centrální zásobování městské teplárny. Hovořili jsme o tom s jeho členkami Ivanou Havierníkovou a Barborou Švihovou.

Co o tom rozhodlo, ekonomika nebo životnost tepelného čerpadla?

V podstatě obojí. V roce 2022 došlo ke skokovému zvýšení cen energií a o rok později k poruchám tepelného čerpadla, kdy se musely měnit některé díly.

Bylo to těžké rozhodování?

Nebylo. Důvody byly jasné. Na shromáždění vlastníků pak nadpoloviční většina rozhodla o zpětném napojení na teplárnu a její systém centrálního vytápění. A protože ta nám vyšla vstříc, vše šlo celkem hladce.

Jaké zkušenosti jste s tepelným čerpadlem udělali?

V podstatě ne moc dobré. Lidé si od počátku stěžovali na chlad v bytech a nedostatečně teplou vodu. Proto třeba na mytí nádobí si ji museli přihřívát sami v konvici, na sporáku či v mikrovlnce. Dodavatel sliboval návratnost investice za sedm až deset let, ale k tomu nedošlo. A když loni přišlo na opravu, žádný 24 hodinový servis... Díky období dovolených, počasí a chybné logistice dodavatele se vše nakonec dost protáhlo. Bylo nutné postavit i lešení. A samozřejmě veškeré opravy si hradí Společenství vlastníků samo.

Výhody CZT jsou zřejmé

I když teplárna musela opravit původní přípojku k bytovému domu, žádosti vyšla vstříc, protože technické podmínky připojení vyhovovaly.

„Zájem o připojení na teplárenský systém centrálního zásobování teplem dlouhodobě roste a tam, kde to je technicky možné, žádostem vyhovíme,“ vysvětluje Eva Pelikánová, vedoucí obchodního úseku teplárny. Noví zákazníci

oceňují jak dlouhodobě předvídatelné ceny, tak poskytované služby. Dálkové teplo přitom poskytuje stálý tepelný komfort za každých podmínek.

Nový teplovodní čtyřtrubkový rozvod dodává teplo a teplou vodu na patu objektu Milady Horákové 18. Vnitřní rozvody včetně regulace si již spravuje SVJ samo. Nový odběr, který začal letos v září se podle dodávek do podobných okolních domů očekává na úrovni 492 GJ za rok. Oproti letům kolem roku 2013 by to tedy mělo být o zhruba 150 GJ ročně méně.

Celý článek včetně porovnání nákladů na vytápění z CZT a z čerpadla vyšel v Teplárenském zpravodaji číslo 49 na straně 3:

<https://www.teplarna-cb.cz/projekt/teplarensky-zpravodaj-cislo-49/>

Teplárenský zpravodaj číslo 49

Právě vyšel podzimní Teplárenský zpravodaj číslo 49, jeho obsah přináší nejen informace z oblasti energetiky.

Hlavní zpráva se zabývá výročím naší akciové společnosti, která pod názvem Teplárna České Budějovice působí na trhu už 30 let.

Mezi další témata patří zahájení topné sezóny 2024/2025, dále porovnání nákladů na vytápění v domech s centrální dodávkou tepla a tepelným čerpadlem nebo ohlédnutí za prověrkami BOZP. Nechybí článek o možné budoucí podobě FabLab v ZEVO Vráto.

Celé vydání čtenáři naleznou zde na našem webu:

[Teplárenský zpravodaj číslo 49](#)

Soutěž skončila. Máme 30 vítězů, kterým gratulujeme

Návštěvníci venkovní výstavy **30 let novodobé městské energetiky**, která byla na náměstí Přemysla Otakara II. od 20. září do 4. října a nyní je až do konce roku k vidění na pěší zóně Lannovy třídy, se mohli zapojit do soutěže o 30 hřejivých značkových dek Vanilla Season. Stačilo odpovědět na otázku: **Na jakých třech pilířích stojí Strategie pro zelené město?**

Správná odpověď, kterou bylo možné zasílat až do 20. října, zněla:

1. **Horkovodní napáječ vedoucí z Jaderné elektrárny Temelín**
2. **Kotel na biomasu**
3. **Zařízení na energetické využívání odpadů ZEVO Vráto**

Ze správných odpovědí bylo vylosováno 30 výherců, kterým srdečně gratulujeme!

Pravidla soutěže:

Z jedné e-mailové adresy bylo možné zaslat pouze 1 odpověď.

Soutěže se mohla zúčastnit fyzická osoba s doručovací adresou na území České republiky starší 18 let. Z účasti v soutěži byli vyloučeni zaměstnanci organizátora.

Výhry budou výhercům předány organizátorem doručením na běžnou doručovací adresu v České republice, kterou výherce za tímto účelem sdělil.

Kontaktní údaje soutěžících budou uchovávány pouze po dobu konání soutěže v souladu s pravidly GDPR.

Více: <https://www.teplarna-cb.cz/ochrana-osobnich-udaju/> Tisková zpráva k výstavě:

<https://www.teplarna-cb.cz/komunitni-energetika-na-namesti-teplarna-si-vystavou-pripomina-30-let-novodobe-historie-mestske-spolecnosti/>

Oprava parovodu v Novohradské ulici

Plánovaná oprava parovodu v ulici Novohradská u křižovatky na Mánesovu začne dnes odpoledne po 15. hodině a skončí v úterý 29. října ráno. Oprava si vyžádá částečnou uzavírku komunikace.

S ohledem na dopravní zatížení v místě jsou veškeré práce od samého počátku plánovány právě na toto období. Proběhnou o prodlouženém víkendu, kdy je předpoklad nejmenší frekvence provozu.

Dodávky tepla odběratelům nebudou těmito pracemi nijak omezeny.

Soutěž pro návštěvníky výstavy o teplárně

Návštěvníci venkovní výstavy **30 let novodobé městské energetiky**, která byla na náměstí Přemysla Otakara II. od 20. září do 4 října a nyní je až do konce roku k vidění na pěší zóně Lannovy třídy, se mohou zapojit do soutěže o 30 hřejivých značkových dek Vanilla Season. Stačí odpovědět na otázku: **Na jakých třech pilířích stojí Strategie pro zelené město?** Odpovědi bylo možné zasílat do 20. října 2024. Správnou odpověď a 30 výherců zveřejníme začátkem listopadu na webu Teplárny České Budějovice.

Pravidla soutěže:

Z jedné e-mailové adresy je možné zaslat pouze 1 odpověď.

Soutěže se může zúčastnit fyzická osoba s doručovací adresou na území České republiky starší 18 let. Z účasti v soutěži jsou vyloučeni zaměstnanci organizátora.

Výherce bude informován o výhře prostřednictvím e-mailu do 10 pracovních dnů od vyhodnocení soutěže. Výhry budou výhercům předány organizátorem doručením na běžnou doručovací adresu v České republice, kterou výherce za tímto účelem sdělí.

Kontaktní údaje soutěžících budou uchovávány pouze po dobu konání soutěže v souladu s pravidly GDPR.

Více: <https://www.teplarna-cb.cz/ochrana-osobnich-udaju/> Tisková zpráva k výstavě:

<https://www.teplarna-cb.cz/komunitni-energetika-na-namesti-teplarna-si-vystavou-pripomina-30-let-novodobe-historie-mestske-spolecnosti/>

Odložený festival Maker Faire je už v sobotu 5. října

Světový festival technologií, řemesel a bádání Maker Faire, jehož původní termín 14. září organizátoři kvůli extrémnímu dešti posunuli, se koná už tuto sobotu 5. října. Místo i čas zůstává stejné – českobudějovická Žižkárna, 10 až 17 hodin.

V rámci festivalu pořadatelé z organizace Make More představí projekt Energetického parku České Budějovice, jehož součástí má být i ZEVO Vráto, vyrábějící z dále už nevyužitelných opadů teplo a elektřinu, a také FabLab. Tedy unikátní a ambiciózní projekt, který zapojí silná lokální témata prostřednictvím českobudějovických vědecko-výzkumných a vzdělávacích organizací, kulturně-sociálních iniciativ a také firem. Koncept reaguje i na potřebu vytvořit komunitní a kreativní centrum pro místní obyvatele.

Právě jeden z festivalových workshopů 3D tisku bude věnován plánovanému projektu FabLab a tedy i tomu, jak by mohl vypadat.

Další program festivalu nabídne například funkční prototyp autonomního zemědělského robota od společnosti Roboton nebo RC Falcons z Vysoké školy technické a ekonomické. Ať již jde o klasické drony, včetně těch s termovizí, ukázky letecké akrobacie s mikrodronem či RC letadlem. Pilotáž si bude možné i vyzkoušet.

Firma Bosch si pro návštěvníky zase přichystala speciální únikovou hru na 15 až 20 minut.

Čtvrtý ročník festivalu plného moderních technologií, bádání, pokusů a workshopů tak inspiruje k návštěvě.

Registrace na workshop 3D tisku:

<https://goout.net/cs/zaklady-3d-tisku/szhrnjx/>

<https://makerfaire.cz/cbudejovice/>

Komunitní energetika na náměstí. Teplárna si výstavou připomíná 30 let novodobé historie městské společnosti

Statutární město České Budějovice už třicet let vlastní teplárnu. V lednu 1994, kdy byla založena akciová společnost Teplárna České Budějovice vyčleněním z Jihočeské energetiky (JČE) se stalo akcionářem nejprve 80ti procent a v roce 2017 pak sta procent akcií. Tomu předcházelo odkoupení akcií od drobných vlastníků.

Zejména této etapě jinak mnohem delší historie je od 20. září věnována výstava nazvaná 30 let novodobé městské energetiky. Na náměstí Přemysla Otakara II. potrvá do 4. října. Poté se přesune na Lannovu třídu, kde bude k vidění do konce

roku.

Na dvanácti venkovních panelech představuje zlomovou epochu, ve které se uhelná teplárna významně ekologizovala. Optimalizovala se rozvodná síť částečnou konverzí parovodů na horkovody tam, kde nebylo potřeba dodávat technologickou páru pro průmyslové a jiné provoz. Vybudovala se zařízení na odsíření, snížení oxidů dusíku a emisí prachu, což se okamžitě projevilo ve zlepšení kvality ovzduší. Probíhající výměna dosluhujících technologií ze 70. let byla ambiciózně pojata jako příležitost k další modernizaci podniku spojené s dekarbonizací a postupným ukončením spalování fosilních paliv.

České Budějovice se tak zbaví závislosti na uhlí, které bude zcela nahrazeno bezemisními a obnovitelnými zdroji. V loňském roce byly zahájeny dodávky tepla z Temelína, aktuálně se dokončuje kotel na biomasu a následovat bude realizace zařízení na energetické využívání odpadů ZEVO Vráto.

„Je to unikátní řešení, kombinující místně dostupné čisté zdroje energií – jadernou elektrárnu, dřevní štěpku a komunální odpad, který dosud končí neekologicky a neekonomicky na skládkách. Přestože se z něj dá ještě vyrobit teplo a elektřina prostřednictvím moderních technologií šetrných k životnímu prostředí. Občanům města a zdejším firmám to přinese i do budoucna bezpečnou dodávku tepla za dlouhodobě předvídatelné a stabilní ceny. Současně pomůžeme nastartovat oběhové hospodaření s odpady. Na to můžeme být jako akcionáři právem hrdí,“ říká primátorka Dagmar Škodová Parmová.

Výstava připomíná nejvýznamnější momenty v dějinách novodobé budějovické energetiky. Ať již to byly modernizační a ekologické investice, komplikované akcionářské vztahy mezi lety 2011 až 2015, rozvojové strategie a moderní trendy spojené s cirkulární ekonomikou i komunitní energetikou se sdílením energií z obnovitelných zdrojů. I zde je role teplárny nezastupitelná a pro život ve městě významná.

„Žijeme v přelomové době. Naše práce spojená se zajištěním komfortních dodávek energií ovlivní budoucnost dalších generací. A také proto se snažíme o hledání různých synergií a minimalizaci vlivu této činnosti na životní prostředí, České Budějovice se svojí teplárnou jsou v tom bezesporu lídry. Za to patří dík vedení města, našim předchůdcům i současným kolegům a samozřejmě také zákazníkům,“ říká Václav Král, předseda představenstva teplárny.

Výstava připomíná také společenskou odpovědnost teplárny, dlouhodobě a systematicky podporující komunitní život ve městě v sociální oblasti, kultuře, technickém vzdělávání i práci s dětmi a mládeží. Součástí těchto aktivit je rovněž podpora sportu ve městě.

Jaký bude českobudějovický FabLab? Napoví festival Maker Faire

Skvělou možností poznat budoucí podobu unikátního multifunkčního technologického, edukačního a komunitního komplexu FabLab v Novém Vráte nabídne v sobotu 5. října kreativní festival Maker Faire. Ten se koná v Žižkárně od 10 do 17 hodin.

„Nepůjde o nudné přednášky, ale interaktivní workshop, při němž využijeme 3D tisk a představíme, jak by provoz ve FabLabu mohl vypadat,“ říká Barbora Pešek z pořádající organizace Make More.

Ta letos spolu s architekty z Ateliéru A8000 představila návrh projektu FabLab, který by ve spojení se ZEVO Vráto v připravovaném Energetickém parku České Budějovice vytvořil unikátní prostor, podporující další vzdělávání, spolkový život a trávení volného času obyvatel města.

„Propojit průmyslové zařízení na energetické využití odpadů, vyrábějící teplo a elektřinu, se vzdělávacím a volnočasovým komplexem, je samo o sobě unikátní. Navíc do území brownfieldu vnesete možnost setkávání a sebevzdělávání pro všechny věkové kategorie. A to chceme návštěvníkům našeho festivalu ukázat,“ dodala Barbora Pešek.

Projekt nazývaný FabLab, z anglického Fabrication Laboratory, ale není a nebude jen „výrobní laboratoří“. Naplňuje všechny tři pilíře udržitelnosti: ekonomický, sociální i environmentální. Jeho součástí by měly být také vysokoškolské koleje,

komunitní centrum i kvalitní veřejný prostor propojený s okolní dosud těžko přístupnou a nevyužitou rybníční krajinou.

Festival Maker Faire během dne nabídne celkem pět workshopů, každý na 45 minut. V jejich rámci si může vždy deset dvojic, například rodič – dítě, vyzkoušet 3D tisk a vyrobit si třeba klíčenku. A to za symbolický poplatek 65 Kč, aby se využily nezbytné registrace.

Festival Maker Faire, který v sobě kombinuje moderní technologie, vědu, design i tradiční řemesla, tak propojuje kutily 21. století jako jsou vynálezci, inovátoři či bastlíři s chytrou zábavou pro rodiny s dětmi.

Registrace na workshop 3D tisku:

<https://goout.net/cs/zaklady-3d-tisku/szhrgjx/>

<https://makerfaire.cz/cbudejovice/>

Radiátory v Českých Budějovicích se začínají rozehrívát

Radiátory v českobudějovických domácnostech napojené na rozsáhlý distribuční systém městské teplárny se začínají postupně rozehrívát. Topná sezóna začala.

„Aktuální výrazný pokles průměrných denních teplot urychlil zahájení topné sezony, která začala přibližně o měsíc dříve než loni. Postupujeme ale s rozmyslem, aby to bylo výhodné pro zákazníky při splnění našich legislativních povinností, protože některé domy a objekty mohou být po tropickém létě stále ještě vyhřáté,“ říká Tomáš Kollarczyk, místopředseda představenstva Teplárny České Budějovice.

Městská teplárna dodává tepelnou energii pro 30 250 domácností i 420 firem a institucí prostřednictvím rozvodné sítě parovodů a horkovodů. Ta měří celkem 167 km a její součástí je 203 předávacích stanic. Podle vyhlášky začíná topná

sezona 1. září a vytápění se zahájí, pokud průměrná denní venkovní teplota klesne pod 13 °C ve dvou dnech po sobě a neočekává se, že by se následující den nad tuto hranici vrátila.

Bezemisní tepelnou energii teplárna získává z horkovodního napáječe z temelínské elektrárny. Dalším stále ještě nezbytným zdrojem je uhelný zdroj K11. V testovacím režimu zahájí příležitostně dodávky do soustavy i ekologický kotel K12 na dřevní štěpku, který v průběhu podzimu projde sérií zkoušek a provozních testů. Počátkem příštího roku se předpokládá jeho nasazení do běžného provozu. Bude tak možné uzavřít zastaralou uhelnou výrobu s technologií na konci životnosti ve Výtopně Vráto.

Českobudějovická teplárna bude od příštího roku vyrábět zhruba dvě třetiny tepla z bezemisních a trvale udržitelných zdrojů. Závislosti na uhlí se pak chce zbavit v roce 2029, kdy se předpokládá spuštění zařízení na energetické využívání odpadů ZEVO Vráto. Současně tak bude možné ukončit provoz posledního uhelného kotle K11 v areálu Novohradská.

„Dekarbonizace českobudějovické teplárny běží podle statutárním městem jednomyslně schválené Strategie pro zelené město z roku 2020. Soustředíme se na synchronizaci jednotlivých investic a úkolů, abychom udrželi vysokou kredibilitu a finanční stabilitu v každé fázi rozvoje firmy. Jinak to ani nejde s ohledem na spolupracující bankovní instituce nebo evropské fondy,“ říká Tomáš Kollarczyk.

Není to jednoduché, protože průběžně se realizují i další investice do zvyšování energetické účinnosti, snižování ztrát, ekologizace výroby a rozvoje i modernizace rozvodné distribuční soustavy.

„Transformace této městské komunitní energetiky bude velmi výhodná, protože naši zákazníci budou připravení na bezemisní budoucnost bez dalších dodatečných nákladů, kterým budou čelit malé kotelny,“ dodal Kollarczyk.

České Budějovice tak přepisují historii, protože uhlí se zde spalovalo nepřetržitě od roku 1909, kdy zahájila provoz městská uhelná parní elektrárna. Následně pak byla přestavěna v 60. letech na teplárnu spalující hnědé uhlí pro výrobu tepelné a elektrické energie.

Účty za teplo nově ovlivní energetická úspornost budovy

Ministerstvo pro místní rozvoj letos změnilo pravidla pro rozdělování nákladů na teplo pro vytápění. Stalo se tak v rámci novelizace vyhlášky 269/2015 Sb. o rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům. Rozúčtování nákladů na teplou vodu se nemění.

„Nový způsob rozdělování nákladů se týká pouze domů s centrální dodávkou tepla. Nikoliv tedy domů, kde má každý byt samostatný zdroj vytápění a vyúčtování má od svého dodavatele,“ říká Eva Pelikánová, vedoucí obchodního úseku teplárny. Té se jako dodavatele tepla na vstupu do bytového domu tyto změny přímo netýkají, ale se zákazníky v zastoupení správci budov spolupracuje.

Změna způsobu rozúčtování je však možná až po uplynutí zúčtovacího období. Tedy vzniklé náklady na teplo od 1. 1. 2024 se zpracují v lednu 2025. Nový způsob rozúčtování přitom dává do hry i energetickou náročnost budovy, kterou předchozí vyhláška vůbec neřešila.

Jak se na nové podmínky připravit?

„O způsobu rozúčtování služeb rozhodne družstvo nebo společenství, případně poskytovatel služby jej ujedná s dvoutřetinovou většinou nájemců v domě. Nejvýznamnější změny, které jsou obsahem této novely se týkají rozvolnění spodního rozhraní akceptovaných zjištění na -30 místo -20 procent promítnutých do průměrné měrné úhrady za teplo,“ říká Romana Tetrová z českobudějovické městské společnosti Správa domů. A dodává, že k vytápění a úpravy procentní hodnoty základní složky v korelaci s energetickým průkazem budovy, kdy se mění současné rozmezí 30 až 50 procent na rozmezí 40 až 60 procent.

„Základní složku určenou podle přílohy číslo 6 vyhlášky může vlastnický orgán snížit nebo zvýšit až o 10 procent. Vliv na korekci by měla mít obsazenost bytů a počet bytů s nulovými náměry. Konkrétní podmínky daného domu zná nejlépe poskytovatel služby, který je zodpovědný za nastavení poměru mezi základní a

spotřební složkou a je tedy důležité tento poměr nastavit adekvátně daným podmínkám,“ vysvětluje Romana Tetrová.

Podle ní je důležité překontrolovat platnost PENB u většiny letos končících průkazů. Bez něho budou objekty automaticky klasifikované jako energeticky nevhodné E a F. V současné době jsou proto statutární zástupci bytových družstev a SVJ informováni správcem o končící platnosti průkazu.

Do konce roku 2024 je také nutné řádně sjednat případnou korekci procentní hodnoty základní složky v souladu s ustanovením stanov družstva nebo SVJ, případně ji ujednat s nájemci v domě.

Jak se bude postupovat?

Celkové náklady na vytápění se rozdělí na složku základní ve výši 40 - 60 procent, a to právě podle energetické náročnosti budovy. Tuto složku lze upravit o 10 procent nahoru či dolů rozhodnutím orgánu bytového družstva nebo SVJ. Tato složka základní se rozdělí podle metrů čtverečných započítatelné otopné plochy.

Složka spotřební činí zbytek, tedy 30 až 70 procent a rozdělí se podle spotřeby nebo náměru indikátorů spotřeby. Náklady na 1 m² vytápěné plochy bytu (složka základní + spotřební) se musí pohybovat v rozmezí 70 - 200 procent průměrného nákladu na 1 m² vytápěné plochy v daném objektu. Pokud jsou nižší, stanoví se na úrovni 70 procent, pokud jsou vyšší, stanoví se na úrovni 200 procent.

O způsobu rozúčtování v případě SVJ rozhoduje shromáždění, u družstva statutární orgán, pokud to není podle stanov v působnosti členské schůze. Orgán však může rozhodnout o změnách jen v mezích vyhlášky. Nelze stanovit například, že neplatí spodní/horní mez nákladů.

„Vzhledem k tomu, že se nově základní a spotřební složka stanovuje podle energetické náročnosti budovy, je potřeba zkontrolovat platnost energetického průkazu domu,“ doporučuje Eva Pelikánová.

Průkaz platí 10 let od vyhotovení. Došlo-li ale k energetickým změnám budovy zateplením, výměnou oken či změnou způsobu vytápění, je potřeba energetický průkaz aktualizovat.

Ke změně vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj vedla i rozsáhlá analýza Fakulty stavební ČVUT s názvem Zpracování podkladů pro vyhodnocení dopadů při změně

pravidel pro rozúčtování nákladů na vytápění.

Článek vyšel v Teplářenském zpravodaji č. 48.